

Централен офис
София 1164
ул. "Йоан Екзарх" №50
тел./факс (02) 865 0909,
865 0900, 865 1441
www.amrita.bg

Офис за страната
София 1407
ул. "Страцин" №19
тел. 062 61 16
тел./факс (02) 062 61 26
www.amrita.bg

ДО
"Ф33 Мел Инвест" АДСИЦ
СОФИЯ

СТАНОВИЩЕ

Относно: Информация за нивата на сключените сделки за земеделски земи в различни региони на страната

По задание на "Ф33 Мел Инвест" АДСИЦ е направено проучване на пазара на земеделски земи във всички райони на страната към месец май 2011 година.

По искане на Възложителя е посочен диапазон в рамките на 50 лева/дка. Не са взети предвид сделките, при които сделката е с цел промяна на предназначението.

Земеделските земи се превърнаха в спасителен остров за инвеститорите в момент на криза. В условията на финансова криза инвеститорите традиционно се изтеглят от рисковите инвестиции и ги пренасочват към по-сигурни и реални. В този смисъл земеделската земя е предпочитан актив, заради стратегическия си характер и по-ниска пазарна стойност в сравнение със страните в централна и западна Европа. Това е естествено имайки предвид, че цената на един актив е функция на очакваната доходност от него. Силната разпокъсаност на земята в България, в резултат на връщането ѝ в реални граници на собствениците, е пречка за развиване на рентабилна селскостопанска дейност. В момента, след приемането на закона за дружествата със специална инвестиционна цел, този пазар е в процес на окрупняване.

Цената на земеделската земя в България е значително по-ниска, отколкото в другите страни от региона, именно защото парцелите са малки и разпокъсани. За да се отглеждат ефективно някои земеделски култури се изисква да бъдат засадени масиви над 200 дка, същевременно средната големина на парцелите за страната е 6 дка. Това е проблем за развитието на модерно земеделие в страната, но процесът на окрупняване е факт и той се отчита от инвеститорите. Концентрацията на площите е цел номер едно за сектора. Преди появата на дружествата, инвестиращи в земеделска земя, средният земеделски парцел бе 3.5 дка. В момента в портфейлите на дружествата след замени и покупки той е над 16 декара.

Собствениците, които предлагат по-големи парцели, искат двойно и тройно по-високи цени за декар от тези, които продават по-малки ниви от 5-10 декара.

Търсят се имоти над 400-500 дка, но за да има интерес към обработване на земя и това производство да е ефективно, опитът показва, че размерът се движи между 15 и 25 хил. декара. Колкото по-голяма е концентрацията на земеделските площи, примерно в три-четири землища, толкова по-голяма е ефективността им.

Традиционно в Североизточна България земята остава най-скъпа. Основна причина за това са големите площи даващи възможност за разгръщане на мащабни проекти, както и развитата конкуренция между земеделските производители.

Ако се направи паралел, в Румъния, например, продължава да има големи площи, даващи възможност на инвеститорите да влязат веднага и да развият селскостопанска дейност. В съседна Гърция земята също е многократно по-скъпа, но там всяка земя годна за земеделие се обработва и е с изградена инфраструктура. При нас пустеещите и разпокъсани земи без никаква инфраструктура са основна пречка за земеделските производители. Макар да се забелязва известно увеличение, в България цените на нивите са най-ниски в сравнение с останалите страни от Европейския съюз.

Благодарение на публичните компании, чиито акции се търгуват на БФБ, както и на много непублични компании, много външни инвеститори вече притежават активи базирани на земеделска земя в България. Дружествата със специална инвестиционна цел дават възможност на всеки да инвестира в актив, базиран на земеделска земя единствено като притежава акции на такова дружество.

След приемането ни в ЕС, в страната ни вече има и инвеститори от Испания, Италия, Дания и Холандия, които директно чрез регистрираните в България фирми, освен че притежават земя, развият земеделски бизнес, конкурирайки се с родните земеделски производители.

Може да определим като изключително важна ролята на Дружествата със специална инвестиционна цел за земеделието като цяло. Освен че спомагат процеса на окрупняване на земята, те допринасят за повишаване на ефективността на земеделските производители, като им предоставят концентрирана собственост в едно землище, а оттам оптимизиране на техния бизнес. В резултат на усилията за отдаване на земя под аренда, дружествата привлякоха земеделски производители в определените като „изостанали селски райони“ в страната, което е свързано с осигуряване на нови работни места и инвестиции. Преломна е ролята на тези дружества за осигуряването на по-голяма прозрачност на пазара на земя, както по отношение на покупко-продажбите, така и в отношенията между собственици и арендатори. Тази прозрачност помогна на много земеделски производители в процеса на усвояване на евросубсидии и кандидатстване за финансиране по различните европейски програми.

Чувството за сигурност в отношенията е едно от най-важните, които дават големите собственици на ползвателите на земята. Благодарение на него, всеки който иска да развива някаква стопанска дейност върху земеделска земя, има възможност да планира, да се финансира и да доведе до успех реализацията на бизнес плановете си.

Приложение:

Таблица с пазарни цени на земеделски земи по региони и по категории

Инж.В. Генева,
Управител на "Консултантска къща Амрита" ООД

София,
20.05.2011 г.

Категория	I			II			III			IV			V			VI			VII			VIII			IX			X		
	ле/дка			ле/дка			ле/дка			ле/дка			ле/дка			ле/дка			ле/дка			ле/дка			ле/дка			ле/дка		
	min	max	average	min	max	average	min	max	average	min	max	average	min	max	average	min	max	average	min	max	average	min	max	average	min	max	average	min	max	average
Област	840	880	860	800	850	825	760	800	780	720	770	745	560	600	580	480	520	500	420	470	445	300	350	325	260	300	280	240	290	265
Благоевград																														
Бургас	500	540	520	460	520	490	400	440	420	340	380	360	240	280	260	240	270	255	200	250	225	180	220	200	150	200	175	140	180	160
В. Търново	440	470	455	380	450	415	340	400	370	330	380	355	280	340	310	270	320	295	220	270	245	160	220	190	150	200	175	150	200	175
Варна	700	750	725	500	550	525	450	500	475	400	460	430	360	420	390	280	340	310	230	280	255	180	220	200	160	180	170	150	170	160
Видин	400	460	430	400	450	425	380	420	400	350	380	365	300	340	320	250	300	275	200	250	225	100	130	115	80	120	100	80	100	90
Враца	470	500	485	450	500	475	420	480	450	380	420	400	320	360	340	260	300	280	200	240	220	150	200	175	130	160	145	100	150	125
Габрово	330	380	355	310	350	330	280	310	295	240	300	270	200	250	225	180	230	205	150	200	175	130	160	145	100	150	125	100	150	125
Добрич	950	980	965	840	900	870	780	840	810	680	740	710	640	700	670	600	650	625	400	440	420	350	370	360	250	280	265	200	220	210
Хърджали	330	380	355	300	350	325	240	290	265	200	250	225	180	220	200	150	200	175	120	140	130	100	130	115	80	130	105	70	90	80
Костендил	700	740	720	660	720	690	540	600	570	280	330	305	200	250	225	180	220	200	150	180	165	90	140	115	70	120	95	50	100	75
Ловеч	470	500	485	450	500	475	420	480	450	380	420	400	320	360	340	260	300	280	200	240	220	150	200	175	130	160	145	100	150	125
Монтана	470	500	485	450	500	475	420	480	450	380	420	400	320	360	340	260	300	280	200	240	220	150	200	175	130	160	145	100	150	125
Пазарджик	820	880	850	780	820	800	700	750	725	520	600	560	460	520	490	380	420	400	200	230	215	140	180	160	120	150	135	90	140	115
Перник	420	460	440	360	400	380	300	340	320	230	270	250	200	240	220	170	220	195	140	180	160	120	180	150	120	140	130	100	130	115
Плевен	440	480	460	420	460	440	360	420	390	320	380	350	300	360	330	280	320	300	250	300	275	150	200	175	130	160	145	100	130	115
Пловдив	750	800	775	680	740	710	600	650	625	550	600	575	360	400	380	300	340	320	240	300	270	200	260	230	170	220	195	120	150	135
Разград	380	420	400	340	380	360	300	350	325	250	300	275	230	270	250	180	230	205	150	180	165	120	170	145	90	120	105	60	90	75
Русе	520	580	550	440	480	460	380	440	410	340	380	360	240	300	270	240	300	270	200	270	235	170	220	195	130	160	145	100	150	125
Силистра	820	850	835	760	800	780	440	460	450	400	450	425	310	350	330	280	320	300	220	250	235	170	220	195	120	140	130	100	130	115
Сливен	500	550	525	440	480	460	380	420	400	330	380	355	280	320	300	240	260	250	210	240	225	160	190	175	110	150	130	100	140	120
Смолян	420	480	450	360	400	380	330	380	355	280	330	305	250	280	265	220	250	235	200	240	220	180	230	205	140	170	155	120	140	130
Стара Загора	600	640	620	550	620	585	480	540	510	420	480	450	350	400	375	320	350	335	220	270	245	200	250	225	120	170	145	100	150	125
Търговище	420	480	450	380	420	400	330	380	355	250	320	285	230	300	265	150	200	175	140	160	150	120	150	135	110	130	120	90	120	105
Хасково	470	500	485	450	500	475	420	480	450	380	420	400	320	360	340	260	300	280	200	240	220	150	200	175	130	160	145	100	150	125
Шумен	580	600	590	580	600	590	520	560	540	420	460	440	360	400	380	300	340	320	200	240	220	160	200	180	120	170	145	100	150	125
Ямбол	430	480	455	380	450	415	340	380	360	280	330	305	240	280	260	220	260	240	180	220	200	140	170	155	130	160	145	120	150	135

ДЕКЛАРАЦИЯ

Подписаната Веселина Георгиева Генева, ЕГН 5702132377, в качеството на управител на „Консултантска къща „Амрита“-ООД, вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 130565483, със седалище и адрес на управление: София 1407, район „Лозенец“, ул. „Страцин“ 19, партер, офис 1,

Декларирам, че:

„Консултантска къща „Амрита“-ООД е независимо лице от „Ф33 Мел Инвест“-АДСИЦ, вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 175048939, със седалище и адрес на управление: София 1606, район „Красно село“, бул. "Генерал Тотлебен" 85-87, от Съвета на директорите на същото като орган, както и от членовете на Съвета на директорите на същото, като „Консултантска къща „Амрита“-ООД, нито който и да било от оценителите й:

1. Не притежава пряко или непряко акции в капитала на „Ф33 Мел Инвест“-АДСИЦ.

2. Не е член на Съвета на директорите на „Ф33 Мел Инвест“-АДСИЦ.

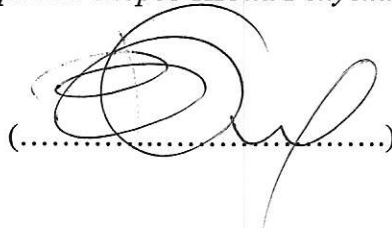
3. Не е свързано лице с член на Съвета на директорите или с лице, което притежава пряко или непряко повече от 5 на сто от акциите на „Ф33 Мел Инвест“-АДСИЦ.

4. Не е страна по сделка с недвижими имоти с „Ф33 Мел Инвест“-АДСИЦ, член на управителен или контролен орган, съдружник или акционер в страна по сделка с недвижими имоти с „Ф33 Мел Инвест“-АДСИЦ, както и свързано лице със страна по сделка с недвижими имоти с „Ф33 Мел Инвест“-АДСИЦ, с член на управителния или контролния й орган, с нейн съдружник или акционер.

5. Не може да бъде повлиян от друга форма на зависимост или конфликт на интереси.

Известно ми е, че за неверни данни, посочени в настоящата декларация, нося наказателна отговорност според НК на Република България.

Декларатор:

Дата: 20.05.2011 г.